

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **H. V. P.**
bytem X
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29.4.2022, č.j. MV-50509-5/SO-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 29.4.2022, č.j. MV-50509-5/SO-2022, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17 328 Kč k rukám Mgr. Marka Eichlera, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29.4.2022, č.j. MV-50509-5/SO-2022, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“), ze dne 4.1.2022, č.j. OAM-10898-26/PP-2021, jímž dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ministerstvo zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR, neboť shledalo důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek (výrok I. prvostupňového rozhodnutí), a stanovilo žalobci lhůtu 35 dnů od právní moci prvostupňového rozhodnutí k vycestování z území ČR ve smyslu § 87e odst. 4 zákona a pobytu cizinců (výrok II. prvostupňového rozhodnutí).

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
3. Žalobce namítá, že žalovaná nesprávně interpretovala neurčitý právní pojem závažné narušení veřejného pořádku. Ani odsouzení za zvlášť závažný zločin bez dalšího podle žalobce neodůvodňuje použití výhrady veřejného pořádku. Žalobce poukazuje na skutečnost, že byl k trestu odnětí svobody nepodmíněně odsouzen pouze jednou.
4. Žalobce dále namítá, že se žalovaná nevypořádala s dopadem prvostupňového rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, jeho družky a jejich dětí, který lze označit jako katastrofální. K této otázce přitom žalobce navrhoval výslech obou partnerů a zpracování stanoviska Orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), které by prokázalo fixaci dětí družky na žalobce. Oba správní orgány tyto důkazní návrhy zamítly, neboť je považovaly za nadbytečné; z toho žalobce dovozuje, že nebyl dostatečně zjištěn stav věci.
5. Postup správních orgánů je podle žalobce v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců i s článkem 8 Úmluvy ochrany lidských práv a základních svobod. Přestože žalovaná uvedla, že lze rodinný život realizovat skrze krátkodobá víza, tak podle žalobce se cizincům se záznamem v Rejstříku trestů fyzických osob krátkodobá víza neudělují, což povede k fatálnímu dopadu do života celé žalobcovy rodiny. Žalobce má v ČR veškeré zázemí, družku, s níž žije ve společné domácnosti a s níž vychovává její dvě nezletilé děti ve věku 5 a 9 let; žalobce se s dětmi učí, vaří jím, doprovází je do školy a školky a stará se o ně, zatímco družka se stará o finanční stránku domácnosti. Vztah s družkou je trvalý, pevný a obdobný vztahu manželskému, přičemž manželství plánují uzavřít v brzké době. Žalobce se za dobu 16 let dostatečně integroval do společnosti, studoval v ČR, mluví plynule česky.
6. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, včetně jednání, které ve věci proběhlo.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

7. Žalovaná odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považuje za dostatečné a vydané v souladu se zákonem. Žalovaná zdůrazňuje, že aktuálnost a důvodnost nebezpečí pro veřejný pořádek nelze spojovat pouze s okamžikem páchaní trestné činnosti. Rovněž odsouzení žalobce nesvědčí o jeho řádné integraci do většinové společnosti. Důsledek spočívající v zásahu do soukromého a rodinného života žalobce v daném případě zcela koresponduje se závažností jeho protiprávního jednání a takový důsledek je v daném případě předpokládáný.
8. Rovněž žalovaná na svém procesním postoji setrvala během celého řízení před zdejším soudem a navrhuje zamítnutí žaloby.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Spornou otázkou v nyní projednávané věci je, zda pobyt žalobce na území ČR představuje hrozbu závažného narušení veřejného pořádku ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců a zda dopad zamítnutí žádosti o přechodný pobyt do soukromého a rodinného života žalobce je v daném případě přiměřený.
12. Z napadeného i prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, o jaké úvahy a podklady správní orgány své rozhodnutí opřely (šlo zejména o podklady poskytnuté žalobcem, rozsudky trestních soudů a pobytovou historii žalobce); ministerstvo i žalovaná se zabývaly ve světle těchto podkladů obsažených ve správním spisu posouzením jednání a osoby žalobce ve vztahu k hrozbě závažného narušení veřejného pořádku i ve vztahu k dopadu zamítnutí žádosti o udělení přechodného pobytu do rodinného a soukromého života žalobce.
13. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal dne 12.7.2021 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo si mimo jiné opatřilo výpis i opis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob, z něhož plyne, že rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.4.2013, sp. zn. 28 T 10/2012, byl žalobce uznán vinným z přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), formou spolupachatelství a odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 6 měsíců; tento trest byl žalobci podmíněčně odložen na zkušební dobu v délce trvání 18 měsíců, rozsudek nabyl právní moci dne 23.7.2013 (žalobce se osvědčil dne 4.5.2015). Dále byl žalobce rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10.8.2016, sp. zn. 4 T 17/2015, uznán vinným ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 9 let se zařazením do věznice s ostrahou (rozsudek nabyl právní moci dne 17.1.2017, na základě rozhodnutí Okresního soudu Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

v Ostravě ze dne 13.8.2019, sp. zn. O PP 267/2019, byl žalobce podmíněně propuštěn se zkušební dobou do 13.6.2026). Ministerstvo na základě těchto podkladů dospělo k závěru, že existuje důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

14. Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
15. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí žadateli výjezdní příkaz; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.
16. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán zohlední při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
17. Podle článku 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.
18. Podle článku 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nemůže státní orgán do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
19. Podle článku 27 odst. 2 Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29.4.2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.
20. Pokud jde o argument žalobce, že předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí „opatření“ v podobě neudělení pobytového oprávnění neodůvodňuje, pak zdejší soud s tímto argumentem souhlasí; ten ostatně nerozporuje ani žalovaná v napadeném rozhodnutí a naopak výslovně vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.5.2020, č.j. 2 Azs 29/2019-33, podle něhož předchozí protiprávní jednání samo o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť toto ustanovení má preventivní, nikoli sankční charakter; Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

takové jednání je výchozím, nikoliv však jediným, bodem úvahy o tom, zda u žadatele i do budoucna existuje důvodné nebezpečí, že by mohl opět závažným způsobem narušit veřejný pořádek, jak bude rozvedeno níže.

21. K eurokonformnímu výkladu pojmu veřejný pořádek se vyjádřil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16.12.2020, sp. zn. I. ÚS 945/2020, v němž konstatoval, že „[p]odle SDEU při uplatňování Směrnice a zkoumání existence skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivce byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti (viz bod 50 výše citovaného rozsudku SDEU ve věci Tsakouridis). Obdobná kritéria uplatňuje i Nejvyšší správní soud např. ve vztahu k § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců týkajícího se žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, uvádí-li, že „[k]riminální minulost žadatele ovšem bude velmi často výchozím bodem úvahy o tom, zda u žadatele i do budoucna existuje důvodné nebezpečí, že by mohl opět závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Při posuzování tohoto rizika je kromě závažnosti a povahy spáchaných trestných činů třeba zkoumat i další aspekty předmětného případu, jako je např. předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, jeho postoj k dosavadní trestné činnosti atd.“ (viz bod 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 29/2019-33 ze dne 29. 5. 2020).“ (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23.4.2021, č.j. 3 Azs 6/2019-42, či ze dne 26.9.2018, č.j. 2 Azs 156/2018-49). Dále Ústavní soud v bodu 52 citovaného nálezu uvádí: „Správní orgány i správní soudy v napadených rozhodnutích rovněž nesprávně směřují posuzování důvodu ke zrušení povolení k trvalému pobytu s posuzováním přiměřenosti takového opatření. V rámci prvního je podle čl. 27 odst. 2 Směrnice třeba posoudit, zda osobní chování dotyčného jednotlivce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. To mimo jiné znamená, že vnitrostátní orgány (resp. soudy) musí kromě existence předchozího odsouzení vzít v úvahu další okolnosti jako například uložený trest, míru zapojení jednotlivce do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendenci k opakování trestné činnosti či chování stěžovatele v době po odsouzení (viz bod 39). Teprve v rámci posouzení proporcionality opatření je pak třeba hodnotit, zda je potenciální zrušení povolení k trvalému pobytu v souladu se zásadou přiměřenosti, a to zejména s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu dotyčné osoby na daném území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském členském státě, intenzita vazeb na zemi původu atd. V tomto kroku je pak možné zhodnotit i stupeň závažnosti protiprávního jednání, tj. hodnotit obecnou a typovou společenskou nebezpečnost spáchaného zločinu tak, jak správní orgány učinily ve vztahu k zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy; zároveň je v tomto kroku možné vzít v úvahu zdravotní stav dotčené osoby, jak to učinily správní orgány (v roce 2017 podstoupil stěžovatel ve Vietnamu transplantaci ledviny, nyní užívá trvale léky a pravidelně absoluuje lékařské kontroly)...“. Potud tímto způsobem správní orgány v nyní projednávané věci postupovaly.
22. Žalovaná k jednáním žalobce z hlediska hrozby pro veřejný pořádek v napadeném rozhodnutí uvedla, že ministerstvo skutečnou, aktuální a závažnou hrozbu pro narušení veřejného pořádku spatřuje zejména v rizikovém chování a úmyslné trestné činnosti žalobce. Podle žalované předchozí protiprávní jednání žalobce samo o sobě nepostačuje k zamítnutí Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, a proto se dále zabývala charakterem protiprávního jednání, jímž žalobce naplnil skutkovou podstatu zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, jehož objektem je zájem na ochraně společnosti proti ohrožení vyplývajícimu z nekontrolovaného nakládání s omamnými a psychotropními látkami. Obecnou a typovou společenskou nebezpečnost trestného činu spáchaného žalobcem je dle žalované nutné hodnotit jako vysokou ve vztahu k významu společenského zájmu chráněného zákonem. Žalovaná zdůraznila, že při aplikaci neurčitěho právního pojmu „veřejný pořádek“ jsou správní orgány povinny zhodnotit, zda konkrétní skutkové okolnosti posuzovaného případu lze pod neurčitý právní pojem subsumovat či nikoliv; a tak ministerstvo postupovalo.

23. Dále žalovaná vyšla z toho, že odsouzení žalobce nebylo doposud zahlazeno a na žalobce tak nelze v době vydání napadeného rozhodnutí hledět, jako by nebyl odsouzen. *Odkaz na plynutí času od spáchání trestné činnosti jako důvod neaktuálnosti ohrožení veřejného pořádku v budoucnu považuje žalovaná za irrelevantní.* Nebezpečnost jednání žalobce byla posouzena soudem, žalobci byl uložen nepodmíněný trest ve výši 9 let a byl mu byl zrušen trvalý pobyt (který měl od 10.4.2006). Žalovaná zdůraznila, že žalobce jako člen organizované zločinecké skupiny páchal drogovou kriminalitu, byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody se zkušební dobou do 13.8.2026, byl mu zrušen trvalý pobyt, je bezdětný a nezaměstnaný, nemá živnostenské oprávnění a ani není majitelem žádné nemovitosti na území ČR. Protiprávního jednání se dopouštěl úmyslně a za účelem dosažení finančního zisku. *Je pravdou, že od spáchání trestné činnosti uplynulo již 8 let a během tohoto období se žalobce nedopustil trestné činnosti, nicméně pohledem žalované nemůže být tato skutečnost považována za řádné vedení života, neboť jde o dobu, kdy byl žalobce ve zkušební době podmíněného trestu odnětí svobody nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, čímž byl v podstatě donucen vést řádný život; z jeho strany tak o dobrovolné jednání nešlo.* Žalovaná dále uvedla, že odsouzení žalobce za výše popsaných okolností nesvědčí o jeho řádné integraci do většinové společnosti, ačkoliv na území ČR pobývá od roku 2005. Stejně tak ministerstvo vyšlo mimo jiné z toho, že do rozhodnutí o žádosti ještě neuplynula zkušební doba a zatím nedošlo k zahlázení odsouzení žalobce (str. 6 prvostupňového rozhodnutí).
24. Správní orgány tedy určily, jaké jednání žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek (spáchání zvláště závažného zločinu v organizované skupině) s tím, že dále paušálně vyšly z toho, že pouhé podmíněné propuštění na svobodu nepředstavuje stav, kdy by tato hrozba nebyla reálná (lapidárně řečeno na žalobce po podmíněném propuštění nahlíží tak, že je k řádnému chování veden nikoli dobrovolně, nýbrž podmínkami zkušební doby). S tímto závěrem však nelze bez dalšího ve světle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu souhlasit.
25. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.7.2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS, to, zda u osoby podmíněně propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody je důvodné nebezpečí, že by mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba pečlivě posoudit na základě individuálních okolností týkajících se této osoby, zejména toho, jak dlouhá doba již uplynula od ukončení její trestné činnosti, jak dlouho již vedla prima facie nezávadný život ve zkušební době, jaký je její osobní vývoj a dostupné informace o

jejím aktuálním chování, o prostředí, v němž se pohybuje, a o tom, zda se dostává do situací, které by mohly vyústit v páčání trestné činnosti či jiné činnosti, jež by mohla představovat nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. Chování dotyčné osoby je třeba hodnotit ke dni rozhodování správního orgánu a v perspektivě jejího budoucího chování; minulost dotyčné osoby je relevantní potud, pokud může přiměřeně pravděpodobně napovědět o jejím současném a budoucím chování.

26. Nejvyšší správní soud přitom výše uvedený závěr vyslovil ve skutkové věci velmi obdobné, jako je věc nyní posuzovaná, v níž výchozím bodem pro posouzení existence hrozby závažného narušení veřejného pořádku bylo odsouzení žadatele v tamní věci za spáchání zvláště závažného zločinu v organizované skupině s tím, že žalovaná (i krajský soud) časový odstup od okamžiku, kdy žadatel ustal s páčáním trestné činnosti, nezohlednily. Dospěly k závěru, že kvůli trvající zkušební době, v níž se žadatel nacházel po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, je nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku stále aktuální; na dobu od propuštění žadatele tedy nahlížely shodně jako správní orgány v nyní posuzované věci; i tu byl žalobce odsouzen v roce 2016 k trestu v délce trvání 9 let za zvláště závažný zločin, který spáchal v roce 2014, byl podmíněně propuštěn v roce 2019, a žádost o povolení k přechodnému pobytu podal dne 12.7.2021.
27. Nejvyšší správní soud se s takovým způsobem hodnocení aktuálnosti nebezpečí závažného ohrožení veřejného pořádku na základě trestného činu, neztotožnil. Zdůraznil, že žadatel v tamní věci byl odsouzen „za zvláště závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, dílem ve stadiu přípravy. Byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na 10 let. Skutkově jeho jednání spočívalo v tom, že v březnu až červnu roku 2012 jako člen organizované skupiny dodával marihuanu prodejciům v cizích státech (Norsko, Německo), a to v pěti případech vždy několik kilogramů této látky. Stěžovatel v žalobě uváděl, že od ukončení páčání trestné činnosti do vydání napadeného rozhodnutí žalované uplynulo ca 10 let. Zároveň byl stěžovatel podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, tedy v době vydání napadeného rozhodnutí žalované se již více než 3 roky pohyboval na svobodě. Žalovaná i krajský soud však časový odstup od okamžiku, kdy stěžovatel ustal s páčáním trestné činnosti, nezohlednily. Dospěly k závěru, že kvůli trvající zkušební době, v níž se stěžovatel nacházel po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, je nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku u něho stále aktuální. Paušalizované hodnocení skutečnosti, že odsouzený byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, a tedy za trvání zkušební doby podmíněného propuštění i nadále bez dalšího vždy u něho brozí závažné narušení veřejného pořádku, jak to učinily žalovaná a krajský soud, však není přípustné. Podle § 88 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, platí, že „soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu **svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život** nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.“ Z odborné literatury se přitom podává, že „smysl podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody není v tom, aby za dobré chování, případně za dobrou práci ve výkonu trestu byl pachatel automaticky propuštěn po odpykání stanovené doby na svobodu bez zřetele na to, jaká je prognóza jeho dalšího chování. Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je totiž namístě jen tehdy, jestliže vzhledem ke všem okolnostem, které mohou mít v tomto směru význam, je odůvodněn Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

předpoklad, že odsouzený povede i na svobodě řádný život a že tu není pro společnost příliš velké riziko jeho recidivy.“ (PŮRY, František. § 88 [Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1077–1078, marg. č. 1.). Pokud má trestní právo plnit rehabilitační funkci, jak je stále častěji prosazováno v moderní teorii trestního práva, bylo by zcela v rozporu s tímto účelem, aby se na odsouzeného, který svým chováním splnil podmínky pro předčasné podmíněné propuštění z výkonu trestu, neboť je vzhledem ke všem okolnostem důvodné očekávat, že jeho chování nepovede k recidivě, bez dalšího hledělo jako na osobu, od níž hrozí nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku... Dále je nutné zopakovat, že zkušební doba je nezbytným důsledkem podmíněného propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody – má za účel dát odsouzenému možnost prokázat soudu v této době, že došlo k jeho nápravě, a že zbytek trestu tedy není potřeba vykonávat. Bylo by absurdní tvrdit na jedné straně, že je odsouzený propuštěn na svobodu, aby dostal šanci se osvědčit, na druhou stranu mu tuto šanci automaticky neposkytnout na území republiky proto, že nezíská pobytové oprávnění, neboť je ve zkušební době, a tudíž bez dalšího stále představuje hrozbu pro veřejný pořádek. Tento závěr je o to absurdnější, že kdyby dotyčný odsouzený podmíněně propuštěn nebyl, neboť by nesplňoval předpoklady pro vedení řádného života, otázku legalizace svého pobytu na území České republiky by vůbec řešit nemusel (jelikož by byl stále ve výkonu trestu odnětí svobody)... V rozsudku č. j. 10 Azs 312/2016-59 Nejvyšší správní soud sice uvedl, že podmíněné propuštění automaticky neznamená, že by již stěžovatel nepředstavoval nebezpečí pro společnost, na druhou stranu však z takového závěru nelze dovozovat, že by i přes podmíněné propuštění stěžovatel naopak měl bez dalšího stále představovat nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. To, zda takové nebezpečí podmíněně propuštěný odsouzený představuje, anebo nikoli, je třeba pečlivě posoudit na základě individuálních okolností týkajících se jeho osoby. Prizmatem uvedeného je proto potřeba jako nesprávný hodnotit způsob, jakým žalovaná a krajský soud přistoupily k hodnocení toho, že stěžovatel byl ke dni vydání rozhodnutí žalované stále ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, a i s ohledem na to pak nehodnotily, zda i v tento okamžik stěžovatel představuje hrozbu pro veřejný pořádek, i když od ukončení jeho trestné činnosti uplynulo již více než 10 let a i když již nějakou dobu vedl prima facie nezávadný život ve zkušební době. V navazujícím řízení proto bude úkolem žalované tato pochybení napravit. Zváží osobní vývoj stěžovatele a dostupné informace o jeho aktuálním chování, o prostředí, v němž se pohybuje, a o tom, zda se dostává do situací, které by mohly vyústit v páchání trestné činnosti či jiné činnosti, jež by mohla představovat nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. V úvahu vezme i jakékoli další informace o chování stěžovatele, které si opatří nebo které v řízení vyjdou najevo. Podstatné je, aby o chování stěžovatele usuzovala ke dni svého rozhodnutí a v perspektivě jeho budoucího chování; minulost stěžovatele je relevantní potud, pokud může přiměřeně pravděpodobně napovědět o současném a budoucím chování stěžovatele. Po vyhodnocení výše uvedených informací žalovaná znovu rozhodne, zda vydání povolení k přechodnému pobytu stěžovateli brání to, že dotyčný představuje nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku, jak je vymezeno v judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.7.2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS, zvýrazněno zdejším soudem). Citovanému judikaturnímu požadavku na posouzení osoby a jednání žalobce v době jeho podmíněného propuštění (včetně zhodnocení doby od spáchání trestného činu) správní orgány v nyní posuzované věci tedy nedostály.

28. Za této situace by bylo předčasné zabývat se okruhem žalobních námitek, kterými žalobce zpochybňuje správnost posouzení dopadu zamítnutí jeho žádosti do jeho osobního a rodinného života. To bude namístě až poté, co bude v dalším řízení před správními orgány ve spojení se všemi doposud hodnocenými skutečnostmi v rámci posouzení existence hrozby závažného narušení veřejného pořádku provedeno i individualizované hodnocení chování žalobce v době po jeho podmíněném propuštění z výkonu trestu v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.7.2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS.
29. Za tohoto stavu zdejšímu soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle § 78 odst. 1 s.ř.s., a to pro nezákonnost spočívající v částečně paušalizovaném posouzení důvodů svědčících o existenci hrozby závažného narušení veřejného pořádku žalobcem, a věc vrátit žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s.ř.s. V něm je žalovaná dle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána shora uvedeným názorem zdejšího soudu a bude na ní, aby tuto otázku dostatečně postupem dle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.7.2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS, posoudila.

IV. Náklady řízení

30. O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaná ve věci nebyla úspěšná, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč (pokud jde o soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, tu žalobce úspěšný nebyl, proto mu jeho náhrada nenáleží), a dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení, žaloba a účast u jednání soudu dne 24.5.2024), společně se třemi režijními paušály po 300 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/, § 11 odst. 1 písm. a/ a d/, § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb /advokátní tarif/). K tomu zdejší soud připočetl náhradu cestovného ve výši 3 128,90 Kč (cesta v délce 2x 220 km byla dle předloženého technického průkazu realizována vozidlem Mercedes-Benz, s průměrnou spotřebou 3,90 litrů paliva na 100 km, přičemž výše průměrné ceny za 1 litr motorové nafty činí 38,70 Kč a základní sazba za jeden kilometr jízdy činí 5,60 Kč), náhradu ve výši 1 000 Kč za promeškaný čas advokáta žalobce v délce deseti započatých půlhodin na cestě k jednání soudu dne 24.5.2024 z Prahy do Brna a zpět; celkem tedy po zaokrouhlení 17 328 Kč; vše podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 1, 4 a 5, § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve spojení s § 1 písm. b) a § 4 písm. c) vyhlášky č. 398/2023 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. K zaplacení k rukám advokáta žalobce byla žalované stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. května 2024

David Raus v.r.
předseda senátu